

**II MIĘDZYKULTUROWA KONFERENCJA PEDAGOGIKI SZTUKI
„SZTUKA W KREOWANIU LEPSZEGO ŚWIATA”**

**II INTERCULTURAL CONFERENCE OF ARTS PEDAGOGY
“ART IN CREATING A BETTER WORLD”**

UMCS
INSTYTUT PEDAGOGIKI

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK

**PATRONAT
HONOROWY**

PREZYDENT MIASTA LUBLIN
KRZYSZTOF ŻUK

UMCS
UNIwersytet MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ

KOMUNIKAT I

Wysiłki globalne podjęte przez ludzkość po tragicznych doświadczeniach II wojny światowej – których wymownymi przejawami były przyjęcie i wdrożenie pierwszych dokumentów międzynarodowych stanowiących podstawę prawną katalogu praw człowieka oraz powołanie do życia Organizacji Narodów Zjednoczonych stojącej na straży jego przestrzegania – niosły wielkie nadzieje na kreowanie lepszego świata. Nadzieje te jednak szybko okazały się płonne. Nadal z różną mocą w różnych momentach i miejscach ścierają się ze sobą dwie globalne filozofie myślenia i działania w świecie odzwierciedlone między innymi w hasłach: „cywilizacji śmierci” i „cywilizacji miłości”. Początek XXI wieku nie zmienia tej tendencji i nadal pozostają aktualne postulaty obrony i promocji synergii wartości humanistycznych i demokratycznych. Sztuka i edukacja przez sztukę stanowią szczególne dziedziny kultury, które efektywnie i efektownie są włączane do tej obrony i promocji, przyczyniając się do kreowania lepszego świata. Zdajemy sobie sprawę z faktu, że koncept „lepszy świat” należy do kategorii dyskursywnych. Jednak w naszym myśleniu i działaniu odwołujemy się do synergii wartości humanistycznych i demokratycznych, która leży u podstaw idiomu pedagogiki współczesnej.

Powyższe założenia filozoficzne legły u podstaw powołania w 2020 roku Sekcji Pedagogiki Sztuki w ramach Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. W styczniu 2021 roku odbyła się w warunkach pandemii Inauguracyjna Konferencja Naukowa Online Sekcji Pedagogiki Sztuki KNP PAN na temat „Sztuka w trudnych czasach” z referatem wiodącym ś.p. Profesor Ireny Wojnar zatytułowanym „O potrzebie sztuki w trudnym czasie”. We wrześniu 2023 roku w Ustce natomiast Sekcja zorganizowała, wspólnie z Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku, Międzykulturową Konferencję Pedagogiki Sztuki pod hasłem „Edukacja przez sztukę dla pokoju” z udziałem blisko 60 uczonych, w tym 10 z zagranicy (Ukrainy, Norwegii, Finlandii, Litwy, Niemiec). W obu wypadkach tytułowe zagadnienia obrad nie zostały wyczerpane, wręcz odwrotnie ujawniły nowe pola problemowe i potrzeby kontynuacji oraz znacznego poszerzenia tej jakże aktualnej tematyki. Stąd wynika kolejna inicjatywa naukowa Sekcji Pedagogiki Sztuki KNP PAN, polegająca na organizacji w Lublinie we wrześniu 2025 roku, wspólnie z Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, II Międzykulturowej Konferencji Pedagogiki Sztuki zatytułowanej „Sztuka w kreowaniu lepszego świata”. Założenia merytoryczne Konferencji zostały przygotowane przez członkinie i członków Sekcji Pedagogiki Sztuki obecnej kadencji Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN stanowiących jednocześnie Radę Programową w składzie: prof. prof. Dariusz Kubinowski – przewodniczący, Zofia Konaszkiewicz, Katarzyna Krasoń, Urszula Szuścik, Alicja Ungeheuer-Gołąb, Krzysztof J. Szmidt, Jarosław Chaciński oraz dr. dr. Alicja Delecka-Bury, Urszula Lewartowicz – sekretarz, Jerzy N. Grzegorek. Rada Programowa współpracuje w tym zakresie z Komitetem Naukowo-Organizacyjnym złożonym z uczonych z UMCS w składzie: prof. prof. Stanisława Byra, Anna Boguszevska, Mirosław Grusiewicz, Krzysztof Stachyra, dr. dr. Urszula Lewartowicz – koordynatorka, Alicja Lisiecka, Ewa Niestorowicz, Agata Świdzińska oraz mgr Dawid Reja (sekretarz ds. organizacyjnych). Wydarzenie objęte jest honorowym patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, Prezydenta Miasta Lublin dra Krzysztofa Żuka oraz Jego Magnificencji Rektora UMCS prof. dra hab. Radosława Dobrowolskiego.

Przyjmując generalne założenie merytoryczne, że sztuka w jej różnorodnych obszarach jest i może być ważnym medium kreowania lepszego świata wobec wyzwań XXI wieku oraz traktując edukację przez sztukę dwubiegunowo, to znaczy jednocześnie w wymiarze krytycznym jak i konstruktywnym, proponujemy następujące pary pól problemowych, które ukierunkują i uszczegółowią planowaną debatę konferencyjną:

- wojna vs. pokój na świecie i między ludźmi,
- antropocen vs. symbiocen w relacjach międzygatunkowych,
- eksploatacja Ziemi vs. ochrona zasobów naturalnych,

- zanieczyszczenie środowiska vs. ruchy ekologiczne,
- kataklizmy lokalno-regionalne vs. humanitaryzm wolontarystyczny,
- choroby cywilizacyjne vs. zdrowie publiczne,
- kryzysy egzystencjalne vs. empatia holistyczna,
- nierówności vs. sprawiedliwość w życiu społecznym,
- fundamentalizm vs. ekumenizm w życiu religijnym,
- nacjonalizm vs. międzykulturowość w relacjach etnicznych,
- masowe przemysły pop-kultury vs. rewitalizacja dziedzictwa kulturowego,
- kapitałocen vs. zrównoważony rozwój w życiu gospodarczym,
- neokolonializmy vs. multiróżnorodność bytów ludzkich i pozaludzkich,
- różne formy przemocy vs. wsparcie najsłabszych,
- egoizm vs. solidaryzm w sytuacjach granicznych,
- sztuczna inteligencja na usługach komercji i manipulacji vs. sztuczna inteligencja w służbie pomocniczości,
- zło vs. dobro w różnych kontekstach.

W proponowanych powyżej zakresach poszukiwać możemy przykładów stosowania sztuki z jednej strony jako krytyki zjawisk destrukcyjnych a z drugiej wykorzystywania jej do promowania odpowiadających na tę krytykę wartości humanistyczno-demokratycznych. Skupiać się przy tym będziemy na naukowych analizach procesów edukacji przez sztukę nastawionych na kreowanie lepszego świata, realizowanych w szkole i poza szkołą, w sferze publicznej i prywatnej, organizacjach pozarządowych czy IV sektorze, przez artystów jako pedagogów publicznych oraz edukatorów jako animatorów artystycznych itd.

Zapraszamy do udziału czynnego lub biernego wszystkie osoby zainteresowane proponowaną problematyką. Konferencja odbędzie się w dniach **24-26 września 2025 roku** w Lublinie w nowoczesnej, wielofunkcyjnej siedzibie Instytutu Pedagogiki UMCS przy ulicy Głębokiej 43.

Ramowa struktura obrad przedstawia się następująco:

24.09 (środa) - 15.00-18.00 - uroczysta sesja otwierająca; 18.00 – wieczór artystyczny

25.09 (czwartek) - 9.00-13.00 - sesje konferencyjne; 13.00-14.00 – przerwa obiadowa; 14.00-16.00 – warsztaty artystyczne; 16.00 – 19.00 – sesje konferencyjne; 20.00 - uroczysta kolacja

26.09 (piątek) - 9.00-13.00 - sesje konferencyjne; 13.00-14.00 – sesja podsumowująca; 14.00 - obiad.

Organizatorzy przyjmują zgłoszenia udziału w konferencji (czynnego i biernego) do **31 maja 2025 roku**. Informację o przyjęciu zgłoszenia udziału w konferencji organizatorzy prześlą poszczególnym osobom ostatecznie do **10 czerwca 2025 roku**. Termin wniesienia opłat za udział w konferencji mija **30 czerwca 2025 roku**. Zgłoszenia odbywają się według następujących zasad: krok 1 – osoba zainteresowana udziałem kontaktuje się mailowo z sekretariatem konferencji (e-mail: urszula.lewartowicz@mail.umcs.pl); krok 2 – sekretariat wysyła do tej osoby odpowiedni formularz zgłoszenia wraz z dodatkowymi informacjami; krok 3 – dana osoba wysyła na adres mailowy sekretariatu konferencji wypełniony formularz; krok 4 – sekretariat wysyła do tej osoby informację o przyjęciu bądź nieprzyjęciu zgłoszenia; krok 5 – osoba przyjęta dokonuje wymaganych wpłat za udział w konferencji na wskazany w odpowiedzi przez organizatorów numer konta bankowego, co stanowi warunek umieszczenia jej na oficjalnej liście uczestników i w programie obrad. Zgłoszenia udziału czynnego (referat, komunikat, głos w dyskusji, panel, poster itd.) będą oceniane od strony merytorycznej pod kątem zgodności z wymaganiami programowymi.

Teksty przygotowane na konferencję, po uzyskaniu pozytywnych recenzji, zostaną opublikowane w czasopiśmie „Lubelski Rocznik Pedagogiczny” (<https://journals.umcs.pl/lrp>).

Opłata za udział w konferencji wynosi **650 złotych** i obejmuje: udział w obradach i innych wydarzeniach konferencyjnych, materiały, 2 obiady (25 i 26 września), uroczystą kolację (25 września) oraz serwis kawowy. Koszty noclegów uczestnicy pokrywają we własnym zakresie i samodzielnie dokonują rezerwacji w wybranym miejscu noclegowym. Zachęcamy do rezerwacji noclegów w Hotelu Agit, który przygotował dla uczestników konferencji specjalną ofertę. Osoby zainteresowane ofertą zapraszamy do kontaktu z organizatorami.

Szczegółowe informacje publikowane będą na bieżąco na stronie internetowej Instytutu Pedagogiki UMCS pod adresem <https://www.umcs.pl/pl/instytut-pedagogiki,19567.htm>. We wszelkich sprawach dotyczących konferencji należy kontaktować się za pośrednictwem poczty elektronicznej pod adresem: **urszula.lewartowicz@mail.umcs.pl**.

Zapraszamy serdecznie do udziału w Międzykulturowej Konferencji Pedagogiki Sztuki.